

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 19ης Δεκεμβρίου 2006**

**περί του ειδικού προγράμματος που θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις
από το Κοινό Κέντρο Ερευνών με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή
το 7ο πρόγραμμα πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας,
τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης
της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013)**

(2006/975/EK)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 166, παράγραφος 4,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

¹ Γνώμη της 30ής Νοεμβρίου 2006 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)
² ΕΕ C 185, 8.8.2006, σ. 10.

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 166, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η απόφαση αριθ. 967/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) ¹ (καλούμενο εφεξής «πρόγραμμα-πλαίσιο»), υλοποιείται μέσω ειδικών προγραμμάτων σε καθένα από τα οποία διευκρινίζονται οι λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα μέσα που κρίνονται απαραίτητα.
- (2) Το Κοινό Κέντρο Ερευνών, καλούμενο εφεξής «ΚΚΕρ», πρέπει να αναπτύξει τις καλούμενες άμεσες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης υπό ειδικό πρόγραμμα του ΚΚΕρ με το οποίο υλοποιείται το πρόγραμμα πλαίσιο της ΕΚ.
- (3) Κατά την επιτέλεση της αποστολής του, το ΚΚΕρ θα πρέπει να παρέχει πελατοκεντρική επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ, να εξασφαλίζει την υποστήριξη της εφαρμογής και της παρακολούθησης των υφιστάμενων πολιτικών και να ανταποκρίνεται σε νέες πολιτικές απαιτήσεις. Για να αντεπεξέλθει στην αποστολή του, η έρευνα που θα διεξάγεται στο ΚΚΕρ θα πρέπει να είναι υψηλότετου ευρωπαϊκού επιπέδου και, μεταξύ άλλων θα πρέπει να διατηρεί το δικό του επίπεδο επιστημονικής αριστείας.
- (4) Οι άμεσες δράσεις που διεξάγονται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) πρέπει να υλοποιηθούν από το παρόν ειδικό πρόγραμμα. Το ΚΚΕρ, κατά την υλοποίηση του παρόντος ειδικού προγράμματος σύμφωνα με την αποστολή του, πρέπει να δίδει ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς που απασχολούν ιδιαιτέρως την Ένωση: «ευημερία σε μια κοινωνία έντασης γνώσης», «αλληλεγγύη, βιωσιμότητα και υπεύθυνη διαχείριση των πόρων», «ασφάλεια και ελευθερία», και «η Ευρώπη ως παγκόσμιος εταίρος».

¹ ΕΕ L 391 της 30.12.2006, σ. 19.

- (5) Το παρόν ειδικό πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί με ευελιξία, αποτελεσματικότητα και διαφάνεια, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ανάγκες των χρηστών του ΚΚΕρ και των κοινοτικών πολιτικών, παράλληλα δε να ανταποκρίνεται στον στόχο της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Οι ερευνητικές δραστηριότητες που θα διεξαχθούν βάσει του παρόντος προγράμματος πρέπει ενδεχομένως να προσαρμόζονται στις ανάγκες αυτές και στις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις και να αποσκοπούν στην επίτευξη επιστημονικής αριστείας.
- (6) Οι κανόνες για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων και για τη διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων του προγράμματος πλαισίου της ΕΚ (εφεξής «οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης») σχετικά με τις άμεσες δράσεις πρέπει να εφαρμόζονται επίσης στις δραστηριότητες Ε&Α που διεξάγονται υπό το παρόν ειδικό πρόγραμμα.
- (7) Για τους σκοπούς της υλοποίησης του παρόντος προγράμματος, εκτός από τη συνεργασία που προβλέπεται στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή σε Συμφωνία Σύνδεσης, ενδέχεται να είναι σκόπιμη η συμμετοχή σε δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, συγκεκριμένα με βάση το άρθρο 170 της Συνθήκης.
- (8) Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων διεύρυνσης και ενσωμάτωσης, το ΚΚΕρ σκοπεύει να εντάξει τους οργανισμούς και τους ερευνητές των νέων κρατών μελών στις δραστηριότητές του, ιδίως όσον αφορά την υλοποίηση των επιστημονικών και τεχνολογικών σκελών του κοινοτικού κεκτημένου, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία με τους οργανισμούς και τους ερευνητές των υπό ένταξη και των υποψηφίων χωρών. Προβλέπεται επίσης προοδευτικό άνοιγμα προς γειτονικές χώρες, ιδιαιτέρως σε θέματα προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας.

- (9) Οι ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται βάσει του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να τηρούν τις θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποτυπώνονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (10) Το ΚΚΕρ θα πρέπει να συνεχίσει να αποδίδει πρόσθετους πόρους μέσω ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται η συμμετοχή σε έμμεσες δράσεις του προγράμματος πλαισίου, εργασίες για λογαριασμό τρίτων και, σε μικρότερο βαθμό, η αξιοποίηση της πνευματικής ιδιοκτησίας.
- (11) Η υγιής δημοσιονομική διαχείριση του προγράμματος πλαισίου και της υλοποίησής του θα πρέπει να διασφαλίζεται με τον αποτελεσματικότερο δυνατό και φιλικό για τον χρήστη τρόπο, με παράλληλη εξασφάλιση της νομικής βεβαιότητας και της προσβασιμότητας του προγράμματος για όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2002 για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹ και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 2002 για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού και τυχόν μελλοντικές τροπολογίες².

¹ ΕΕ L 248, 16.9.2002, σ. 1.

² ΕΕ L 357, 31.12.2002, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1261/2005 της Επιτροπής (ΕΕ L 201, 2.8.2005, σ. 3).

- (12) Θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα -ανάλογα προς τα οικονομικά συμφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων- για την παρακολούθηση τόσο της αποτελεσματικότητας των χορηγούμενων επιχορηγήσεων όσο και της αποτελεσματικότητας της χρήσης των κονδυλίων αυτών προκειμένου να προληφθούν οι παρατυπίες και οι περιπτώσεις απάτης και να κινούνται οι αναγκαίες διαδικασίες για την ανάκτηση απωλεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹, του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες² και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)³.
- (13) Η Επιτροπή πρέπει να μεριμνήσει, εν ευθέτω χρόνω, για τη διενέργεια ανεξάρτητης εκτίμησης των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στα πεδία που καλύπτει το παρόν πρόγραμμα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

¹ ΕΕ L 312, 23.12.1995, σ. 1.

² ΕΕ L 292, 15.11.1996, σ. 2.

³ ΕΕ L 136, 31.5.1999, σ. 1.

Άρθρο 1

Εγκρίνεται για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 το ειδικό πρόγραμμα για τις άμεσες δράσεις έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης που υλοποιείται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών, καλούμενο εφεξής «το ειδικό πρόγραμμα».

Άρθρο 2

Στο ειδικό πρόγραμμα καθορίζονται οι δραστηριότητες στο πεδίο των μη πυρηνικών δράσεων του Κοινού Κέντρου Ερευνών, με τις οποίες παρέχει πελατοκεντρική επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της Κοινότητας, εξασφαλίζει την υποστήριξη της εφαρμογής και της παρακολούθησης των υφιστάμενων πολιτικών και ανταποκρίνεται σε νέες πολιτικές απαιτήσεις.

Οι στόχοι και οι γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων αυτών ορίζονται στο παράρτημα.

Άρθρο 3

Σύμφωνα με το παράρτημα II του προγράμματος πλαισίου, το ποσό που θεωρείται αναγκαίο για την εκτέλεση του ειδικού προγράμματος ανέρχεται σε 1 751 εκατομμύρια EUR.

Άρθρο 4

1. Όλες οι ερευνητικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος διεξάγονται σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας.

2. Δυνάμει του παρόντος προγράμματος, δεν χρηματοδοτούνται τα ακόλουθα ερευνητικά πεδία:
- ερευνητικές δραστηριότητες που αποβλέπουν στην κλωνοποίηση του ανθρώπου για αναπαραγωγικούς σκοπούς,
 - ερευνητικές δραστηριότητες που αποβλέπουν στην τροποποίηση της γενετικής κληρονομιάς των ανθρώπινων όντων, η οποία ενδέχεται να καταστήσει τις εν λόγω τροποποιήσεις κληρονομικές¹, ερευνητικές δραστηριότητες που αποβλέπουν στη δημιουργία ανθρώπινων εμβρύων αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς ή για σκοπούς εξασφάλισης βλαστοκυττάρων, μεταξύ άλλων μέσω μεταφοράς πυρήνων σωματικών κυττάρων.

3. Η έρευνα σε ανθρώπινα βλαστοκύτταρα, τόσο ενηλίκων όσο και εμβρύων, μπορεί να χρηματοδοτείται, ανάλογα τόσο με το περιεχόμενο της επιστημονικής πρότασης όσο και με το νομικό πλαίσιο του ή των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

Οι αιτήσεις για χρηματοδότηση έρευνας σε ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα πρέπει να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, λεπτομέρειες για τα μέτρα αδειοδότησης και ελέγχου τα οποία θα ληφθούν από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καθώς και λεπτομέρειες για την ή τις δεοντολογικές εγκρίσεις που θα χορηγηθούν.

Όσον αφορά την παραγωγή ανθρώπινων εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων, τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και οι ερευνητές θα πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρή αδειοδότηση και έλεγχο σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο του ή των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

¹ Η έρευνα με αντικείμενο τη θεραπεία του καρκίνου των γονάδων μπορεί να χρηματοδοτείται.

4. Οι τομείς έρευνας που εκτίθενται ανωτέρω επανεξετάζονται για τη δεύτερη φάση του παρόντος προγράμματος (2010-2013) βάσει της προόδου της επιστήμης.

Άρθρο 5

1. Το ειδικό πρόγραμμα υλοποιείται με άμεσες δράσεις όπως καθορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ του προγράμματος πλαισίου.
2. Στο παρόν ειδικό πρόγραμμα εφαρμόζονται οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης σχετικά με τις άμεσες δράσεις.

Άρθρο 6

1. Για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος, η Επιτροπή εκπονεί πολυετές πρόγραμμα εργασίας, όπου προσδιορίζει λεπτομερέστερα τους στόχους και τις επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες που καθορίζονται στο παράρτημα, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.
2. Το πολυετές πρόγραμμα εργασίας συνεκτιμά σχετικές ερευνητικές δραστηριότητες που υλοποιούνται στα κράτη μέλη, συνδεδεμένες χώρες, καθώς και ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς. Το πρόγραμμα εργασίας καθίσταται επίκαιρο όποτε κρίνεται σκόπιμο.

Άρθρο 7

Η Επιτροπή μεριμνά για τη διενέργεια ανεξάρτητης εκτίμησης των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στα πεδία τα οποία καλύπτει το ειδικό πρόγραμμα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 του προγράμματος πλαισίου.

Άρθρο 8

Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2006.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. KORKEAOJA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Στόχος

Παροχή πελατοκεντρικής επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης στη διαδικασία χάραξης κοινοτικής πολιτικής, μέσω της υποστήριξης της εφαρμογής και παρακολούθησης των υφιστάμενων πολιτικών και μέσω της ικανότητας ανταπόκρισης σε νέες πολιτικές ανάγκες.

2. Προσέγγιση

Το ΚΚΕρ θα ενισχύσει τον πελατοκεντρικό του προσανατολισμό και την ισχυρή του δικτύωση με την επιστημονική κοινότητα στο συγκεκριμένο πλαίσιο της οικονομικής μεγέθυνσης, της βιώσιμης ανάπτυξης και της ασφάλειας ως εξής:

- ευέλικτη ανταπόκριση στις εξελισσόμενες ανάγκες και απαιτήσεις των ευρωπαίων πολιτικών ιθυνόντων της,
- εστίαση της προσοχής σε θέματα που είναι σημαντικά για την κοινωνία, και έχουν επιστημονική συνιστώσα και κυρίαρχη κοινοτική διάσταση,
- ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων με τα ερευνητικά κέντρα, τα πανεπιστήμια, τη βιομηχανία, τις δημόσιες αρχές, τους ρυθμιστικούς φορείς στα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς,
- ενίσχυση των ικανοτήτων και εγκαταστάσεων που διαθέτει,

- το ΚΚΕρ έχει επικεντρώσει τους πόρους του έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις επιστημονικές και τεχνολογικές προκλήσεις που είναι απόρροια των πολύπλοκων και πολύπλευρων απόψεων ζητημάτων που σχετίζονται με την κοινοτική πολιτική. Έτσι ενήργησε το ΚΚΕρ όταν οργάνωσε τις δραστηριότητές του με άξονα τα κύρια πεδία άσκησης πολιτικής και δημιουργούσε συνέργειες με άλλες πηγές επιστημονικής και τεχνολογικής υποστήριξης που είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη. Θα ενισχύσει περαιτέρω αυτή την ικανότητα, συνεργαζόμενο επίσης με τους οργανισμούς της ΕΕ, άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ και ιδίως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και με τις αρχές των κρατών μελών,
- αύξηση της διαφάνειας κατά τη θέσπιση των ερευνητικών του προτεραιοτήτων δημοσιοποιώντας τα κριτήρια αυτών των προτεραιοτήτων.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση της παροχής επιστημονικής και τεχνολογικής υποστήριξης για την άσκηση πολιτικής αποτελεί καίριο χαρακτηριστικό του παρόντος ειδικού προγράμματος. Σε πολλά πεδία είναι οξύτατη η ανάγκη κατανόησης των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τεχνολογικών αλλαγών, επιστημονικών εξελίξεων, καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας και διαφορετικών ρυθμιστικών και πολιτικών προσεγγίσεων (π.χ. οικονομικά μέσα, προαιρετικά σχήματα και ευέλικτοι μηχανισμοί). Τέτοιοι στόχοι θα υποστηριχθούν με ισχυρά ερευνητικά ερείσματα. Με τη συμμετοχή στις άμεσες δράσεις του προγράμματος πλαισίου θα επιδιωχθεί η μεγιστοποίηση της συμπληρωματικότητας με το θεσμικό πρόγραμμα εργασίας, που περιγράφεται στο κεφάλαιο 3 κατωτέρω.

Το ΚΚΕρ θα ενισχύσει τη θέση του στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Διευκολύνοντας την πρόσβαση ευρωπαίων και μη ευρωπαίων ερευνητών στις εγκαταστάσεις του, μεταξύ άλλων πρωτόπειρων επιστημόνων, θα αναβαθμίσει τη συνεργασία του με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς ερευνητικούς οργανισμούς, θα βελτιώνει συνεχώς την επιστημονική ποιότητα των δραστηριοτήτων του και θα συμβάλλει με περισσότερο επιστημονικό πνεύμα στην κατάρτιση, που θα παραμείνει μεταξύ των κορυφαίων προτεραιοτήτων του ΚΚΕρ.

Η διάδοση της γνώσης μεταξύ των διαφόρων άμεσα εμπλεκομένων σε αυτή τη διαδικασία θα αποτελέσει κύριο χαρακτηριστικό της προσέγγισης και θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των ΜΜΕ σε ερευνητικές δράσεις. Σκοπός των δραστηριοτήτων θα είναι επίσης η υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας και της παρακολούθησής της καθώς και η διάδοση των βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της ΕΕ-25, των υποψηφίων και των γειτονικών χωρών.

Το ΚΚΕρ θα ανταποκριθεί στην προτροπή για «βελτίωση της νομοθεσίας» του νέου θεματολογίου της Λισσαβόνας, ενισχύοντας την εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτίμηση και αξιολόγηση πολιτικών, στηρίζοντας πρωτοβουλίες της Επιτροπής για χάραξη πολιτικών βάσει τεκμηρίων. Επιπλέον, οι απαιτήσεις που προκύπτουν στο πλαίσιο της υλοποίησης και παρακολούθησης πολιτικών θα οδηγήσουν στην οργάνωση υποστηρικτικών δραστηριοτήτων κατάλληλων για κάθε περίπτωση στο βαθμό που αφορούν την επιστημονική βάση.

Νέες προκλήσεις που συνδέονται με την εντεινόμενη ανάγκη άμεσης αντίδρασης σε κρίσεις, έκτακτες καταστάσεις και πιεστικές πολιτικές επιταγές θα αντιμετωπιστούν με τη δημιουργία ικανοτήτων και κατάλληλων εγκαταστάσεων σε επιλεγμένους τομείς, ώστε να παρέχεται επαρκής υποστήριξη σε πλαίσιο ΕΕ.

Οι εξωτερικές πολιτικές της Κοινότητας και οι σχετιζόμενες με την ασφάλεια πολιτικές της θα δημιουργήσουν νέες απαιτήσεις από το ΚΚΕρ καθόλη τη διάρκεια του 7ου Προγράμματος Πλαισίου. Αυτά τα πεδία εργασιών θα υποστηρίζονται από εντός του ΚΚΕρ και προστατευμένα συστήματα πληροφοριών/ανάλυσης που να ανταποκρίνονται σε σύντομη προθεσμία. Με την ίδια λογική, υπό το παρόν πρόγραμμα θα αναπτυχθεί περαιτέρω και η παγκόσμια και διεθνής διάσταση των εργασιών του ΚΚΕρ.

Συγκεκριμένο μέρος των πόρων του ΚΚΕρ διατίθεται ειδικά στην αναγνωριστική έρευνα, με σκοπό την ανάπτυξη νέων γνώσεων και νέων ικανοτήτων. Οι πόροι επενδύονται στην αναγνωριστική έρευνα ως «κεφάλαια κίνησης» που ενδέχεται να αποφέρουν πρακτικά αποτελέσματα σε μεταγενέστερο στάδιο και, εάν είναι επιτυχής η έκβαση, θα συμβάλουν μεσοπρόθεσμα μέχρι μακροπρόθεσμα στις δραστηριότητες του ΚΚΕρ.

Εφόσον του ζητηθεί στο πλαίσιο της υποστήριξης που παρέχει για τις θεματικές πολιτικές, το ΚΚΕρ θα αναλάβει ειδικά καθήκοντα για την καλύτερη αξιοποίηση (περιλαμβανομένης και της διάδοσης όπου αυτό είναι δυνατό) των σχετικών ερευνητικών αποτελεσμάτων σε όλη την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό θα βελτιωθούν τα οφέλη για την κοινωνία της γνώσης. Εάν και εφόσον ενδείκνυται, η έρευνα που διεξάγεται από το ΚΚΕρ πρέπει να συντονίζεται με την έρευνα που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο των «θεματικών τομέων» του ειδικού προγράμματος «Συνεργασία», προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα επικάλυψης.

3. Δραστηριότητες

3.1. Θέμα πολιτικής 1: Ευημερία στην κοινωνία έντασης γνώσης

3.1.1. Σημείο 1.1 Ανταγωνιστικότητα και καινοτομία

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της διαφάνειας της εσωτερικής αγοράς και του εμπορίου της ΕΕ θα επιδιωχθεί με την παραγωγή και διάδοση διεθνώς αποδεκτών βάσεων αναφοράς και την προώθηση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος μετρήσεων. Η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων μετρήσεων θα ενισχυθεί με την παροχή εργαλείων διασφάλισης ποιότητας, όπως υλικών αναφοράς, μετρήσεων αναφοράς, επικυρωμένων μεθόδων και δεδομένων που να καλύπτουν ευρύ φάσμα πεδίων άσκησης πολιτικής όπως:

- ασφάλεια χημικών ουσιών και προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των καλλυντικών, με τη δημιουργία κέντρου αναφοράς για ολοκληρωμένη εκτίμηση επικινδυνότητας των χημικών ουσιών και με την επιστημονική και τεχνολογική στήριξη της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες, όπου συμπεριλαμβάνεται η υποστήριξη (κατάρτιση) για την προετοιμασία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECA),
- εναλλακτικές (χωρίς τη χρήση ζώων) δοκιμές και ευφυείς στρατηγικές δοκιμών,
- ασφάλεια, ποιότητα και γνησιότητα τροφίμων· ασφάλεια ζωοτροφών· βιοτεχνολογία,
- ενέργεια (καθαρότερες και ανανεώσιμες πηγές και φορείς ενέργειας),
- ασφάλεια και προστασία του πολίτη,
- περιβάλλον και υγεία.

Αυτές οι εργασίες με αντικείμενο τις βάσεις αναφοράς θα επιτελεστούν σε στενή συνεργασία με τους οργανισμούς των κρατών μελών, τους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης (ISO, CEN, Codex Alimentarius, Ένωση Αναγνωρισμένων Αναλυτικών Χημικών), τις ρυθμιστικές αρχές και τη βιομηχανία. Το ΚΚΕρ διατηρεί τον ρόλο του Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς στα πεδία των γενετικών τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών, των υλικών που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και των προσθέτων στις ζωοτροφές και θα αναλάβει ρόλο Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς σε περαιτέρω συναφή πεδία της αρμοδιότητάς του.

Το ΚΚΕρ θα επιδιώξει την ανάπτυξη προηγμένων τεχνικών εκπόνησης οικονομετρικών μοντέλων και ανάλυσης ευαισθησίας που να καλύπτει ευρύ φάσμα πεδίων πολιτικής, τα μακροοικονομικά μοντέλα, βραχυπρόθεσμες αναλύσεις χρηματοοικονομικού και επιχειρηματικού κύκλου και την ανάπτυξη και αξιολόγηση σύνθετων δεικτών.

Το ΚΚΕρ θα συνεχίσει επίσης να εφαρμόζει τα εργαλεία της χρηματοοικονομικής οικονομετρίας και της στατιστικής στο πεδίο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (λόγου χάρη, οδηγίες σχετικά με την εκκαθάριση και τον διακανονισμό και για την τραπεζική). Θα συνεχίσει να συμμετέχει σε διάφορες πρωτοβουλίες παρέχοντας την υποστήριξή του για εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεις (συμπεριλαμβανομένων εκτιμήσεων των επιπτώσεων), με την ανάπτυξη ειδικών δεικτών και τη διεξαγωγή αναλύσεων.

Το ΚΚΕρ θα αυξήσει τη στήριξη που παρέχει για την εξέλιξη της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα του διεθνούς εμπορίου, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιπτώσεις που έχει η εμπορική πολιτική στη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.

Το θεματολόγιο της Λισσαβώνας για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση θα υποστηριχθεί με άμεση ποσοτική κοινωνικοοικονομική ανάλυση - συνδεδεμένη επίσης με τη βασική αρχή της «βελτίωσης της νομοθεσίας» - σε διάφορα πεδία άσκησης πολιτικής, όπως: μακροοικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, θέματα ανταγωνιστικότητας, δια βίου μάθηση και η διάσταση του ανθρώπινου κεφαλαίου στη στρατηγική της Λισσαβώνας, γεωργία, κλιματική αλλαγή, αειφόρα συστήματα ενέργειας και μεταφορών. Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση της σχέσης μεταξύ της εκπαίδευσης και των αναγκών της κοινωνίας της γνώσης, της διάδοσης της γνώσης, των παραγόντων που επηρεάζουν την ισότητα στην εκπαίδευση και του τρόπου με τον οποίο μπορεί να επιτευχθεί η αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων της εκπαίδευσης.

Το επίκεντρο των στόχων ανταγωνιστικότητας και προστασίας του περιβάλλοντος είναι οι οικολογικές αποτελεσματικές τεχνολογίες, που θα εξακολουθούν να εντοπίζονται και να αξιολογούνται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης, και με τη συμβολή στην υλοποίηση και παρακολούθηση του Προγράμματος Δράσης για την Περιβαλλοντική Τεχνολογία. Θα μελετηθούν οι συνθήκες υπό τις οποίες αναπτύσσονται αυτές οι τεχνολογίες, ώστε να εντοπιστούν τα εμπόδια για τη διάδοσή τους, να αξιολογούνται οι στόχοι επιδόσεων και η αξιοποίησή τους και να αναλύονται τα μέτρα για να βελτιωθεί η υιοθέτησή τους.

Η ανταγωνιστικότητα θα υποστηριχθεί επίσης με δραστηριότητες όπως:

- υποστήριξη για την εκπόνηση και τη διαρκή επικαιροποίηση των ευρωπαϊκών προτύπων, όπως ευρωκωδίκων, ευρωπροτύπων, προτύπων της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) και ευρωπαϊκών υλικών αναφοράς,
- ανάπτυξη προτύπων για συστήματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος και της ασφάλειας και για εναρμονισμένη πρόσβαση στα δεδομένα στο πλαίσιο της INSPIRE (Υποδομή Χωρικών Πληροφοριών στην Κοινότητα) και GMES (Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας),

- ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Υποδομής Μετρήσεων με διεργαστηριακές συγκρίσεις προς υποστήριξη των διαδικασιών διαπίστευσης/πιστοποίησης.

Επίσης, το ΚΚΕρ θα παρέχει την επιστημονική και τεχνική του υποστήριξη για την ανάπτυξη διαδικασιών εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων, ως εργαλείου για την ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων.

3.1.2. Σημείο 1.2 Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει άμεσα στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας αυξάνοντας την επιστημονική του δικτύωση, την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών, την πρόσβαση στις ερευνητικές υποδομές και τη συλλογική έρευνα. Το ΚΚΕρ θα συμμετέχει σε ευρωπαϊκές πλατφόρμες τεχνολογίας, κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες και σε δράσεις υπό το άρθρο 169, όποτε χρειάζεται. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη συμμετοχή εταίρων από τα νέα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες.

Το ΚΚΕρ θα παρέχει υποστήριξη για τη χάραξη τεκμηριωμένης πολιτικής για την έρευνα σε επίπεδο Κοινότητας και κρατών μελών.

Αυτή η στρατηγική υποστήριξη της χάραξης πολιτικής για την έρευνα θα συμπληρωθεί με τεχνολογικές αξιολογήσεις των ερευνητικών προτεραιοτήτων σε επιμέρους θεματικά πεδία.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα προωθηθεί επίσης η εδραίωση, ανάπτυξη και διάδοση των μεθόδων ανάλυσης των επιστημονικών και τεχνολογικών προοπτικών.

3.1.3. Σημείο 1.3 Ενέργεια και μεταφορές

Οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ στον ενεργειακό τομέα θα εστιαστούν στην ομαλή μετάβαση σε μικρότερης έντασης άνθρακα και ανανεώσιμες πηγές και φορείς ενέργειας (συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου), στην αύξηση της απόδοσης των ενεργειακών συστημάτων και στη βελτίωση της ασφάλειας και προστασίας του ενεργειακού εφοδιασμού. Οι στόχοι του ΚΚΕρ στον τομέα της ενέργειας είναι οι εξής:

- να παρέχει σύστημα αναφοράς για τη βιώσιμη ενέργεια, το οποίο να καλύπτει τις ανάγκες της κοινοτικής πολιτικής με επιστημονική και τεχνική εμπειρογνωμοσύνη σχετική με τεχνολογικές καινοτομίες και εξελίξεις (όλες οι ενεργειακές πηγές και αποδοτικότητα της ενέργειας κατά την τελική χρήση),
- να ενεργεί ως κέντρο αναφοράς για την προ-κανονιστική επαλήθευση και πιστοποίηση των επιδόσεων επιλεγμένων τεχνολογιών (καθαρότερες ορυκτές πηγές ενέργειας, βιομάζα, φωτοβολταϊκά, κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο),
- να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την αξιοπιστία του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης και με τη διαθεσιμότητα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, το ΚΚΕρ θα διευκολύνει τη διενέργεια διαλόγου βασιζόμενου σε αντικειμενικά δεδομένα και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων όσον αφορά τον κατάλληλο συνδυασμό ενεργειακών πηγών για την κάλυψη των ευρωπαϊκών ενεργειακών αναγκών.

Για να συμβάλει στην ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών στην Ευρώπη, το ΚΚΕρ θα επικεντρωθεί στα εξής θέματα:

- περιβάλλον με έρευνα για τον έλεγχο των εκπομπών και σχετικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα· δυναμικό περιορισμού των εκπομπών που προσφέρουν οι αναδυόμενες τεχνολογίες υπό διαφορετικά σενάρια πολιτικής·

- τεχνικοοικονομική διάσταση, με έρευνα που θα συνίσταται στην αξιολόγηση των εξωτερικοτήτων, βελτιωμένων καυσίμων και κινητήρων, των αρχών λειτουργίας εναλλακτικών οχημάτων και των επιπτώσεων της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα και την οικονομική μεγέθυνση, καθώς και στην αξιολόγηση πολιτικών επιλογών στον τομέα των μεταφορών·
- κοινωνική διάσταση, με δραστηριότητες στις οποίες περιλαμβάνονται η έρευνα στον χωροταξικό και αστικό σχεδιασμό, οι συνέπειες στην υγεία και η ευαισθητοποίηση. Θα καταβληθούν επίσης προσπάθειες σε θέματα ασφάλειας και προστασίας των αεροπορικών, χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών.

Η ενέργεια και οι μεταφορές είναι οι κλάδοι στους οποίους οφείλεται κυρίως η ρύπανση που επιδρά αρνητικά στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει τη θεματική στρατηγική της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα (CAFE / Clean Air for Europe), ιδίως στα θέματα του χαρακτηρισμού και του καταλογισμού των εκπομπών από διάφορες πηγές, για να στηρίξει την ανάπτυξη στρατηγικών καταπολέμησης των εκπομπών ρύπων. Θα αναληφθούν εργασίες εναρμόνισης/τυποποίησης δοκιμών αναφοράς και μεθοδολογιών για τη μέτρηση των εκπομπών.

3.1.4. Σημείο 1.4 Κοινωνία της πληροφορίας

Για να υποστηρίξει την κατάστροψη πολιτικών και μηχανισμών για την τεχνολογία της κοινωνίας της πληροφορίας (ΤΚΠ) που να συμβάλλουν στην ανταγωνιστική ευρωπαϊκή κοινωνία της γνώσης, το ΚΚΕρ θα εκπονήσει αναλύσεις και στρατηγικές προοπτικών σχετικά με την κοινωνία της γνώσης. Η οικονομική μεγέθυνση, η αλληλεγγύη, η κοινωνική ένταξη και η βιωσιμότητα θα είναι τα επίκεντρα του ενδιαφέροντος. Το ΚΚΕρ θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών που συνδέονται στενά με τις εξελίξεις της τεχνολογίας της κοινωνίας της πληροφορίας ή επωφελούνται ιδιαιτέρως από αυτές. Καλύπτονται εν προκειμένω οι εφαρμογές για ηλεκτρονικό επιχειρείν, ηλεκτρονική υγεία, προσωπική ασφάλεια, περιβάλλον της κατοικίας, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική διακυβέρνηση και για το περιβάλλον, καθώς και προσδιορισμός των πιθανών νέων δυνατοτήτων εξέλιξης στο πλαίσιο των συνολικών ευρωπαϊκών στρατηγικών στα θέματα της οικονομικής μεγέθυνσης, της κοινωνικής ένταξης και της ποιότητας ζωής και των ΤΠΕ προς ενίσχυση της εμπιστοσύνης των χρηστών.

Το ΚΚΕρ θα εργαστεί για τη «σύγκλιση» στον τομέα των ΤΚΠ με σκοπό να αξιολογηθούν οι δυνητικές συνέπειες στην κοινωνία, όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, την ιδιωτική ζωή, την ιδιοκτησία και την κοινωνική ένταξη. Εφαρμογές σύγκλισης θα επιδιωχθούν στους τομείς της υγείας (βιοαισθητήρες, νανοτεχνολογία και γνωστικές επιστήμες), της προστασίας από έκνομες ενέργειες (αισθητήρες, δημόσια ασφάλεια και προσωπική ακεραιότητα) και του περιβάλλοντος (τεχνολογίες παρακολούθησης και βιώσιμη διαχείριση του περιβάλλοντος).

3.1.5. Σημείο 1.5 Βιοεπιστήμες και βιοτεχνολογία

Οι βιοεπιστήμες και η βιοτεχνολογία συνδέονται με πολλούς τομείς πολιτικής, όπου που μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της Κοινότητας. Είναι ευρέως παραδεκτές οι προοπτικές των βιοεπιστημών και της βιοτεχνολογίας σε θέματα υγείας, γεωργίας, τροφίμων, περιβάλλοντος και σε άλλους τομείς, όπου αναπτύσσονται γοργά εφαρμογές τους. Η παροχή υλικών αναφοράς και επικυρωμένων μεθόδων απαιτεί την πρόσβαση και τον έλεγχο ευρέος φάσματος προηγμένων βιοτεχνολογικών μέσων / εργαλείων. Στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τους αρμόδιους εθνικούς οργανισμούς, το ΚΚΕρ θα αναπτύξει περαιτέρω τις ικανότητές του σε αυτό το πεδίο, λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένα, το ΚΚΕρ θα εκπονήσει μελέτες σχετικά με τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο επιλεγμένων εφαρμογών της βιοτεχνολογίας και των βιοεπιστημών για να υποστηρίξει τη μελλοντική νομοθεσία. Με ολοκληρωμένη δραστηριότητα για την εφαρμογή της νανοβιοτεχνολογίας, της φυσικής, της βιολογίας και της χημείας σε τεχνικές ανίχνευσης, το ΚΚΕρ θα συμβάλει στην ανάπτυξη νέων στρατηγικών και τεχνολογιών για παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της υγείας, (οικο-) τοξικολογικές μελέτες, έλεγχο και ασφάλεια των τροφίμων και της αλυσίδας των ζωοτροφών.

Δραστηριότητες προβλέπονται, μεταξύ άλλων, στα εξής πεδία:

(1) Βιοτεχνολογία και ζητήματα υγείας:

- παροχή εργαλείων διασφάλισης ποιότητας για γενετικές δοκιμές,

- μελέτες γονιδιωματοκεντρικών διαγνωστικών εφαρμογών και ανάπτυξης φαρμάκων (π.χ. φαρμακογονιδιωματική),
- ανάπτυξη και επικύρωση προηγμένων μεθόδων τελειοποίησης, περιορισμού και αντικατάστασης των δοκιμών σε ζώα, για χρήση σε βιοτεχνολογικά φαρμακευτικά προϊόντα, την πρόγνωση της τοξικότητας χημικών ουσιών με κυτταροκαλλιέργειες *in vitro*, τεχνικές υψηλής απόδοσης και τοξικογονιδιωματική,
- εντοπισμός και αξιολόγηση πρωτότυπων βιοπληροφορικών μεθόδων προς υποστήριξη των προσεγγίσεων «-ωματικής», στις οποίες να εντάσσονται οι φυσιολογικές αποκρίσεις που ρυθμίζονται από την ατομική προδιάθεση και παράγοντες του τρόπου ζωής,
- ανάπτυξη μεθοδολογικού πλαισίου για την κατάλληλη συνεκτίμηση των τροποποιητών επικινδυνότητας στην αξιολόγηση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία,
- αξιολόγηση των συνεπειών των νανοτεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της νανοτοξικολογίας, στο περιβάλλον και την υγεία.

(2) Βιοτεχνολογία στη γεωργία, τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές:

- μελέτες των προοπτικών των αναδυόμενων βιοτεχνολογικών εφαρμογών στην παραγωγή τροφίμων (π.χ. λειτουργικά τρόφιμα, κλωνοποιημένα εκτρεφόμενα ζώα και μοριακές καλλιέργειες φαρμακοπαραγωγής),
- ανίχνευση, ταυτοποίηση και ποσοτικός προσδιορισμός ΓΤΟ (συμπεριλαμβάνονται η επικύρωση υψηλής απόδοσης μεθόδων μαζικής εξέτασης και εργαλεία διασφάλισης ποιότητας για τις επόμενες γενεές ΓΤΟ),

- μελέτες σχετικά με τη συνύπαρξη γενετικώς τροποποιημένων και μη τροποποιημένων καλλιεργειών· μελέτες της οικονομίας των γενετικώς τροποποιημένων καλλιεργειών.

3.2. Θέμα πολιτικής 2: Αλληλεγγύη και υπεύθυνη διαχείριση πόρων

3.2.1. Σημείο 2.1 Αγροτική ανάπτυξη, γεωργία και αλιεία

Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει, με την έρευνά του, τις ευρωπαϊκές πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης, γεωργίας και αλιείας καλύπτοντας τις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας:

- Ζητήματα παραγωγής: υποστήριξη στην εφαρμογή, έλεγχο και παρακολούθηση της ΚΓΠ (καθεστώτα ενιαίας ενίσχυσης, πολλαπλή συμμόρφωση και συστήματα γεωργικών συμβουλών), όπου περιλαμβάνονται ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των αρόσιμων γαιών και μόνιμα μητρώα καλλιεργειών, και εφαρμογή αγροτικών/αστικών κτηματολογίων για την υποστήριξη της αγοράς και των επενδύσεων (με τη χρησιμοποίηση τεχνικών εντοπισμού στόχματος/πλοήγησης). Προβλέψεις φυτικής παραγωγής με βάση μοντέλα προσομοίωσης της ανάπτυξης των καλλιεργειών, τεχνικές πλαισίου δειγματοληψίας εκτάσεων, τηλεανίχνευση και γεωπονο-φαινολογικό δίκτυο. Παροχή υποστήριξης για την υλοποίηση γεωργικού ασφαλιστικού συστήματος στην ΕΕ. Παροχή υποστήριξης για μεθοδολογικά ζητήματα του νέου συστήματος γεωργικών στατιστικών στοιχείων της ΕΕ (συμπεριλαμβάνεται το πρόγραμμα LUCAS).

- Περιβαλλοντικά ζητήματα: εκτίμηση των συνεπειών των καλών γεωργικών και περιβαλλοντικών συνθηκών και μελέτη του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας των γεωργο-περιβαλλοντικών μέτρων στην κατάσταση του εδάφους και των υδάτων, στη βιοποικιλότητα και στα ευρωπαϊκά τοπία. Ανάλυση των σχέσεων μεταξύ των πολιτικών στους τομείς της γεωργίας, της αγροτικής ανάπτυξης και της περιφερειακής ανάπτυξης και των συνεπειών τους στις αλλαγές χρήσης γης στην Ευρώπη, με την ανάπτυξη δεικτών και χωρικών μοντέλων. Εξέλιξη των μέτρων προώθησης των χαμηλών εισροών και της βιολογικής γεωργίας και της γονιμότητας του εδάφους. Υποστήριξη της ανάπτυξης στοχοθετημένων χωρικών στρατηγικών για την υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία με σκοπό μέτρα προσαρμογής. Συμβολή στον μετριασμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με τη χρησιμοποίηση ειδικών ενεργειακών καλλιεργειών και με την ανάκτηση ενέργειας από τα απόβλητα της γεωργίας.
- Ζητήματα παραγωγού / καταναλωτή: στρατηγικές αναλύσεις πολιτικής σε τομείς όπως: αντίκτυπος της αναθεώρησης της ΚΓΠ στην βιωσιμότητα των συστημάτων καλλιέργειας· δυνατότητα ανταπόκρισης της γεωργίας στις απαιτήσεις των καταναλωτών: χαρακτηρισμός και έλεγχος τροφίμων, συνέπειες των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ΔΠ) και πιστοποίησης που εντάσσονται στην αλυσίδα εφοδιασμού, και δυνατότητα προσαρμογής στα πρότυπα για το περιβάλλον και για την ορθή μεταχείριση των ζώων· προβλέψεις και αναλύσεις του αντίκτυπου της πολιτικής για τα κύρια γεωργικά προϊόντα της Ευρώπης όσον αφορά την παραγωγή, την παγκόσμια αγορά, τις τιμές, τα έσοδα και την ευημερία των καταναλωτών· αντίκτυπος των αλλαγών στην εμπορική πολιτική και στις διεθνείς αγορές πρώτων υλών· γεωργικές πολιτικές για την αγροτική ανάπτυξη σε συνδυασμό με άλλες πολιτικές. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στον αντίκτυπο που έχει η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ στα νέα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες και στην ανάλυση του αντικτύπου/των αποτελεσμάτων των πολιτικών για τη γεωργική ανάπτυξη.

Ως προς τους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής θα βελτιωθούν η ποιότητα και η επικαιρότητα των επιστημονικών δεδομένων και θα αναπτυχθούν μέθοδοι για την εκτίμηση του οικονομικού και κοινωνικού αντίκτυπου διαφορετικών επιλογών διαχείρισης. Για τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης θα αξιοποιηθούν νέες τεχνολογίες, όπου περιλαμβάνεται ο εντοπισμός της προέλευσης των ψαριών με βάση ανάλυση DNA. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί σε τεχνικές που ευνοούν τη συμμετοχή των άμεσα ενδιαφερομένων. Στο πλαίσιο της αναδύμενης ναυτιλιακής πολιτικής της Κοινότητας, οι υπηρεσίες που έχουν αναπτυχθεί για την αλιεία - λόγω χάρη παρακολούθηση σκαφών με τηλεανίχνευση και ηλεκτρονική αναφορά δραστηριοτήτων - θα επεκταθούν στην ταυτοποίηση εμπορικών σκαφών. Θα εκτιμηθούν οι επιπτώσεις της αύξησης του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών, μεταξύ άλλων από περιβαλλοντική και κοινωνικοοικονομική άποψη.

3.2.2. Σημείο 2.2 Φυσικοί πόροι

Το ΚΚΕρ συμμετέχει στις εργασίες προς μια ολιστική προσέγγιση για την παρακολούθηση των αλλαγών και την ανάλυση των επιπτώσεων και των πιέσεων στους φυσικούς πόρους, με σκοπό να εκπονήσει ολοκληρωμένα σχέδια για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Συμπληρωματικώς προς το σημείο 2.1, η έρευνα αυτή θα ευθυγραμμιστεί αυστηρά με τις επτά θεματικές περιβαλλοντικές στρατηγικές της ΕΕ. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην από κοινού χρήση των περιβαλλοντικών πληροφοριών και τη συμβολή στην ανάπτυξη των υπηρεσιών GMES (Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας), διαδραματίζοντας σημαντικό ρόλο στις ερευνητικές του δραστηριότητες. Οι εφαρμογές θα συνάδουν με τις βασικές αρχές INSPIRE.

Πιο συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στα εξής:

- Διαχείριση των υδάτων στο πλαίσιο της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα και της ναυτιλιακής πολιτικής με ιδιαίτερη προσοχή στην οικολογική ποιότητα των εσωτερικών και παράκτιων υδάτων της Ευρώπης, στους κύκλους ρύπων, στις εναρμονισμένες μετρήσεις των χημικών και βιολογικών μολυσματικών παραγόντων, στη δυναμική εκπόνηση μοντέλων και στα πανευρωπαϊκά πληροφορικά συστήματα.

- Πρωτοβουλίες προστασίας του εδάφους που προβλέπονται στην οδηγία πλαίσιο για τα εδάφη, με επικέντρωση στον εξορθολογισμό της ροής εδαφολογικών πληροφοριών στην Ευρώπη, τον καθορισμό κοινών κριτηρίων και μεθόδων για την οριοθέτηση των περιοχών κινδύνου για το έδαφος, καθώς και προσεγγίσεις για την παρακολούθηση των εδαφών.
- Προσεγγίσεις ανάλυσης κύκλου ζωής για την ιχνηλάτηση πόρων από την εξόρυξη μέχρι τη χρήση, την ανακύκλωση και την τελική διάθεση των υλικών. Αειφόρος παραγωγή και κατανάλωση φυσικών πόρων και υλικών, καθώς και περιβαλλοντικές επιπτώσεις και βιωσιμότητα των προϊόντων υπό διαφορετικά σενάρια τεχνολογίας και πολιτικής.
- Δασοπονία: θα καταρτιστεί σύστημα παρακολούθησης των δασών της Κοινότητας που θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δασικές πυρκαγιές, την οικολογική κατάσταση των δασών και τους δασικούς πόρους. Οι δραστηριότητες θα καλύψουν δείκτες δασικής βιοποικιλότητας, εργαλεία για την ανάλυση των επιπτώσεων μετά από πυρκαγιά, ανάλυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ δασικών πυρκαγιών, εδαφών και κλιματικής αλλαγής και ενσωμάτωση πληροφοριών σχετικών με τους δασικούς πόρους οι οποίες διατίθενται από τα κράτη μέλη.
- Παροχή συνεχούς τεχνικής υποστήριξης στην ανάπτυξη της Υποδομής για Χωρικές Πληροφορίες στην Ευρώπη (INSPIRE): συμβολή στο κοινόχρηστο σύστημα περιβαλλοντικών πληροφοριών της ΕΕ (σε στενή συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και τη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).
- Εκτίμηση του αντίκτυπου των διαρθρωτικών προγραμμάτων και του προγράμματος συνοχής και η υποστήριξη για τον καθορισμό και την αξιολόγηση των περιφερειακών πολιτικών της Κοινότητας με χωρικούς δείκτες σε επίπεδο περιφερειών και πόλεων.

3.2.3. Σημείο 2.3 Περιβάλλον και υγεία

Η σύνδεση του περιβάλλοντος με την υγεία αποτελεί νέο επίκεντρο ενδιαφέροντος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συμβολή του ΚΚΕρ σε αυτόν τον αναδυόμενο τομέα πολιτικής θα συνίσταται στα εξής:

- ανάπτυξη και επικύρωση μεθόδων για την παρακολούθηση της πορείας ουσιών και την εκτίμηση της έκθεσης σε αυτές: στον ατμοσφαιρικό αέρα (ποιότητα του αέρα), στον αέρα των εσωτερικών χώρων (προϊόντα, καπνός), στο πόσιμο νερό και στα τρόφιμα (συμπεριλαμβάνονται τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, οι μολυσματικοί παράγοντες στην αλυσίδα τροφίμων). Προβλέπεται συμβολή στην ανάπτυξη προσέγγισης για την ολική έκθεση των ανθρώπων σε ουσίες, ιδίως σε χημικές,
- εκτίμηση των επιδράσεων στην υγεία, με πειραματικές εργασίες, βιοπαρακολούθηση, τοξικογονιδιωματικές αναλύσεις, υπολογιστικές τεχνικές και αναλυτικά εργαλεία,
- αξιοποίηση των γνώσεων από τα δύο προηγούμενα σημεία ως συμβολή στη μελλοντική ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος περιβάλλοντος και υγείας, σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για πληροφορίες σε θέματα περιβάλλοντος και υγείας που αναπτύσσεται υπό το σχέδιο δράσης της ΕΕ.

3.2.4. Σημείο 2.4 Κλιματική αλλαγή

Ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου αποτελεί κεντρικό στόχο του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Η εκτίμηση του δυναμικού μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (μέτρα άμβλυνσης) σε ενιαίο πλαίσιο είναι, κατά συνέπεια, καίριο στοιχείο του θεματολογίου του ΚΚΕρ. Η διασφάλιση ποιότητας, η επαλήθευση και η ανάλυση των δεδομένων για τις εκπομπές των αερίων θερμοκηπίου θα συνεχιστεί, ιδιαίτερα σε κλάδους όπου υφίστανται δυσχέρειες, όπως η γεωργία και η δασοκομία. Ανάλογες εργασίες θα καλύψουν το θέμα της επαλήθευσης στο πλαίσιο της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή έχει καταστεί επιτακτική ανάγκη και το ΚΚΕρ θα συνεχίσει να συλλέγει και να αξιολογεί δεδομένα των συνεπειών του κλίματος σε διάφορους ευάλωτους κλάδους της ευρωπαϊκής οικονομίας. Περιλαμβάνονται εν προκειμένω η γεωργία, η δασοκομία, οι υδατικοί πόροι και οι φυσικοί κίνδυνοι. Η εκτίμηση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής θα επικεντρωθεί στη συχνότητα που εμφανίζουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι πλημμύρες, οι περίοδοι ξηρασίας, οι δασικές πυρκαγιές, οι καταιγίδες, η υποβάθμιση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα καθώς και παράκτιες και θαλάσσιες διεργασίες.

Είναι απαραίτητη η γνώση των ενδείξεων και των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής σε όλο τον πλανήτη. Θα αναπτυχθούν περαιτέρω τεχνικές παγκόσμιας παρακολούθησης για την εκτίμηση των αλλαγών στην ατμόσφαιρα, τους ωκεανούς και τη χερσαία βιόσφαιρα που προκαλούν την κλιματική αλλαγή ή είναι αποτέλεσμά της. Οι εργασίες αυτές αποτελούν μέρος της ευρωπαϊκής συμβολής στα παγκόσμια συστήματα παρακολούθησης που επισήμως εγκρίθηκαν από τη Σύμβαση - Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Μεταβολή (συμβολή στο Παγκόσμιο Σύστημα Παρατήρησης του Κλίματος). Συναφείς εργασίες θα αφορούν τον έλεγχο της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που συνδέεται με τους ευέλικτους μηχανισμούς του Πρωτοκόλλου του Κυότο (Κοινή Εφαρμογή και Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης) και με μελλοντικά καθεστώτα μετά το 2012. Το ΚΚΕρ θα δρομολογήσει την τρίτη φάση του προγράμματος TREES (παρατηρήσεις του περιβάλλοντος τροπικών οικοσυστημάτων μέσω δορυφόρου) προς επικαιροποίηση προγενέστερων εκτιμήσεων της δασοκάλυψης του πλανήτη.

Το ΚΚΕρ θα συνεργαστεί με άλλα κέντρα εκπόνησης μοντέλων σε όλη την Ευρώπη για την ανάπτυξη σεναρίων αντιστάθμισης και αναλύσεων κόστους-οφέλους. Ιδιαίτερης σπουδαιότητας για το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο είναι η ανάλυση των διαφόρων επιλογών για την περίοδο μετά το Πρωτόκολλο του Κυότο, όταν θα ξεκινήσουν οι συζητήσεις για την ενσωμάτωση των σχετικών με το κλίμα πολιτικών σε πολιτικές που ασκούνται σε άλλους τομείς.

3.3. Θέμα πολιτικής 3: Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη

3.3.1. Σημείο 3.1 Εσωτερική ασφάλεια

Το ΚΚΕρ θα παράσχει επιστημονική και τεχνολογική στήριξη στις κοινοτικές πολιτικές που σχετίζονται με την εγκαθίδρυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και τα τελωνεία, ιδίως μέσω των ερευνητικών του δραστηριοτήτων. Θα υπάρξει εστίαση στην εφαρμογή τεχνολογίας πληροφοριών και ικανοτήτων ανάλυσης συστημάτων στην προστασία από το έγκλημα και την απάτη, το λαθρεμπόριο και τη παράνομη διακίνηση· στην προστασία των πολιτών και των κρίσιμων υποδομών από την τρομοκρατία· και στη μετανάστευση και στη διαχείριση συνόρων. Θα δοθεί επίσης τεχνική στήριξη στην ολοκληρωμένη διαχείριση συνόρων (π.χ. διαλειτουργικότητα).

Οι δραστηριότητες θα συμπεριλάβουν στήριξη:

- στην ικανότητα ανίχνευσης και παρακολούθησης της απάτης εις βάρος του κοινοτικού προϋπολογισμού και στην εκτροπή χρημάτων μέσω αυτόματης συγκέντρωσης πληροφοριών και προηγμένων αναλυτικών τεχνικών που θα εφαρμοστούν σε μεγάλες σειρές δεδομένων,
- στην αξιολόγηση απειλών και ευπαθειών κρίσιμων υποδομών σε καίριας σημασίας τομείς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. συστήματα πληροφοριών, χρηματοοικονομικά συστήματα, βιομηχανικές μονάδες, δημόσια κτίρια, μεταφορικά συστήματα και υποδομές, δίκτυα επικοινωνίας, χρηματοοικονομικά δίκτυα, συστήματα πλοήγησης, υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου/πετρελαίου, συστήματα διανομής τροφίμων κλπ.)·
- στην πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση κινδύνου στο πλαίσιο υποθετικών καταστάσεων προκαλούμενων από ηθελημένες πράξεις (δολιοφθορά βιομηχανικών εγκαταστάσεων, εκρήξεις, ρίψεις, βιολογικά και χημικά μέσα, επιθέσεις κατά συστημάτων διατροφής) σε υποδομές·

- στην ασφάλεια και διαχείριση συνόρων μέσω προτύπων και δοκιμής για βιομετρικούς αισθητήρες, συστήματα παρακολούθησης για την ανίχνευση της παράνομης διακίνησης, παρακολούθηση μεταναστευτικών ροών·
- στη συγκέντρωση πληροφοριών στο πεδίο της εναέριας, θαλάσσιας και οδικής μεταφοράς αγαθών, με τη χρήση διαφόρων τεχνολογιών ιχνηλασίας·
- στη δομή κοινοτικής αίθουσας αντιμετώπισης κρίσεων (ARGUS) και στους μηχανισμούς ανταπόκρισης σε περίπτωση κρίσης.

3.3.2. Σημείο 3.2 Καταστροφές και απόκριση

Όσον αφορά τις φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και τα ατυχήματα, το ΚΚΕρ θα καλλιεργήσει καλύτερη ικανότητα κατανόησης και ενασχόλησης με ευπάθειες, κινδύνους, έγκαιρη προειδοποίηση, συστήματα συναγερμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση ζημιών, μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης. Ειδικότερα, θα συμβάλει στη βελτίωση της ικανότητας απόκρισης και της διαχείρισης κρίσεων εκ μέρους της Κοινότητας από πλευράς ταχείας ανταπόκρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης ζημιών (π.χ. στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας και της παρέμβασης του ταμείου αλληλεγγύης).

Το Γραφείο Κινδύνων Μειζόνων Ατυχημάτων θα συμβάλει στη διαχείριση της ασφάλειας μέσω παρακολούθησης των ατυχημάτων και επεισοδίων και καταγραφής των σχετικών μαθημάτων, ειδικώς σε εγκαταστάσεις Seveso II.

Σε σχέση με τις θεομηνίες, το ΚΚΕρ θα εστιασθεί στην ανάπτυξη συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού αξιοποιώντας μοντέλα, τεχνολογίες γεωσκόπησης και δίκτυα μέτρησης για ποικίλες καταστάσεις ανά την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων πλημμυρών, ξηρασίας, πετρελαιοκηλίδων, σεισμών, δασικών πυρκαγιών, χιονοστιβάδων, κατολισθήσεων και καταιγίδων. Θα μελετηθούν πολλαπλοί κίνδυνοι για τη λεκάνη της Μεσογείου/Ευξείνου Πόντου και τις ακτές του Ατλαντικού Ωκεανού. Θα συνεχιστεί η σύνταξη εκθέσεων και η άντληση μαθημάτων από τις θεομηνίες. Η εργασία για το σημείο αυτό του θεματολογίου θα διεξαχθεί επίσης για να στηριχθεί η ανάπτυξη υπηρεσιών GMES σχετικά με κρίσεις και καταστάσεις ανάγκης.

3.3.3. Σημείο 3.3 Ασφάλεια και ποιότητα τροφίμων και ζωοτροφών

Οι δραστηριότητες θα συνάδουν με την ιδέα «Από το πιάτο στο αγρόκτημα». Το ΚΚΕρ θα προσφέρει επικύρωση μεθόδων και εναρμονισμένες διαδικασίες για ευρύ φάσμα ειδών τροφίμων και ζωοτροφών. Με την εμπειρογνωμοσύνη του σε θέματα ανάλυσης τροφίμων και ζωοτροφών και εισερχόμενο σε νέα πεδία, όπου απαιτείται, θα ενισχύσει επίσης την ικανότητά του για αντιμετώπιση των κρίσεων από τρόφιμα και ζωοτροφές. Θα αποδοθεί προσοχή στη στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων.

Η δράση θα καλύψει τους εξής επιμέρους τομείς:

- επικύρωση τεχνικών μοριακής βιολογίας και συνδυασμένων τεχνικών για τον έλεγχο τροφίμων και ζωοτροφών, π.χ. στο πεδίο των αλλεργιογόνων, των λειτουργικών και των βιολογικών τροφίμων,
- πεδία σχετικά με τα τρόφιμα και την υγεία, όπου αναμένεται να θεσπιστεί νομοθεσία στο μέλλον (π.χ. μικροβιολογία, λειτουργικά και βιολογικά τρόφιμα, αλλεργιογόνα, ισχυρισμοί επωφελούς για την υγεία στις ετικέτες),
- πεδία σχετικά με την ασφάλεια των ζωοτροφών για υφιστάμενη νομοθεσία (π.χ. εγκρίσεις προσθέτων ουσιών σε ζωοτροφές),
- μικροβιολογία για τρόφιμα και ζωοτροφές, επικύρωση βιο-μοριακών μεθόδων ανίχνευσης για μικροοργανισμούς, ειδικότερα για παθογόνα στα τρόφιμα και στο νερό,
- επικύρωση αναλυτικών μεθόδων για την ανίχνευση απαγορευμένων ουσιών, μολυντικών ουσιών, προσθέτων ζωοτροφών και ζωικών πρωτεϊνών, συμμόρφωση προς τις οδηγίες περί σήμανσεως και για τον εντοπισμό προέλευσης (π.χ. μέθοδοι ισοτοπικής ανάλυσης),
- ηλεκτρονική ιχνηλασιμότητα στην έκταση της αλυσίδας ζωοτροφών-τροφίμων.

3.4. Θέμα πολιτικής 4: Η Ευρώπη ως παγκόσμιος εταίρος

Το ΚΚΕρ θα στηρίζει τη λήψη αποφάσεων της Κοινότητας στο πλαίσιο μέσων ανάπτυξης εξωτερικής πολιτικής (αναπτυξιακή συνεργασία, εμπόριο και μέσα ανταπόκρισης σε κρίσεις και ειρηνική πρόληψη συγκρούσεων, συμπεριλαμβανομένων των μέσων για σταθερότητα και ανθρωπιστική βοήθεια).

3.4.1. Σημείο 4.1 Παγκόσμια ασφάλεια

Το ΚΚΕρ θα ενισχύσει, με την έρευνά του, τη στήριξη που δίνει στα κοινοτικά προγράμματα ανασυγκρότησης και ανθρωπιστικής βοήθειας μέσω καινοτόμων τεχνολογιών (συμπεριλαμβανομένων διαστημικών συστημάτων, γεω-διαστημικής ανάλυσης, συγκέντρωσης πληροφοριών από το Διαδίκτυο, συστημάτων πληροφοριών σε κλίμακα πραγματικού χρόνου) για να εξυπηρετήσει διάφορα επίπεδα παρέμβασης (από ετοιμότητα έως ταχεία ανταπόκριση και επιχειρήσεις επί του πεδίου) ώστε να εγκύψει στον προσδιορισμό ξεχασμένων κρίσεων, έγκαιρη προειδοποίηση για ενδεχόμενες κρίσεις, εκτίμηση αναγκών και ανακούφιση στο πλαίσιο ανθρωπιστικής βοήθειας, ενοποιημένη ανταπόκριση σε κρίση και αποτίμηση ζημίας μετά την κρίση. Θα δοθεί επίσης στήριξη στις διεθνείς προσπάθειες ανθρωπιστικής βοήθειας μέσω επέκτασης των λειτουργικών χαρακτηριστικών του συστήματος συναγερμού και ανταπόκρισης σε πλανητικές καταστροφές, ώστε να καλύψει ευρύ φάσμα ανθρωπιστικών καταστροφών σε στενή συνεργασία με τις οργανώσεις του ΟΗΕ (ειδικώς του Γραφείου Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του οργανισμού).

Το ΚΚΕρ θα συγκροτήσει παγκόσμια βάση γεω-διαστημικών δεδομένων και θα συμβάλει στην ανάπτυξη υπηρεσιών (ταχεία χαρτογράφηση) προς υποστήριξη της διαχείρισης και ασφάλειας σε καταστάσεις κρίσης· τη διαλειτουργικότητα συστημάτων και προτύπων για τη στήριξη της ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ συστημάτων, ιδίως με το Κέντρο Ανάλυσης Καταστάσεων (SitCen) του Συμβουλίου και το δορυφορικό κέντρο της ΕΕ. Η δραστηριότητα αυτή θα αναληφθεί στο πλαίσιο της ανάπτυξης μελλοντικών πιλοτικών υπηρεσιών GMES.

Το ΚΚΕρ θα δώσει επιστημονική και τεχνολογική στήριξη για την υλοποίηση μέτρων για το προβλεπόμενο Μέσο Σταθερότητας, ανταποκρινόμενο σε διαμεθοριακές προκλήσεις και σε πλέον μακροπρόθεσμα ζητήματα παγκόσμιας σταθερότητας και ασφάλειας. Το ΚΚΕρ θα εγκύψει στο ζήτημα της εξάπλωσης όπλων μαζικής καταστροφής και ειδών και τεχνολογιών διττής χρήσης (ειρηνικής και πολεμικής), συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου των εξαγωγών, των ελέγχων στα σύνορα, της ασφάλειας της αλυσίδας προμηθειών και χαρακτηριστικής κατατομής χώρας. Τα συστήματα προς περαιτέρω ανάπτυξη για το σκοπό αυτό περιλαμβάνουν συστήματα κατάταξης ελέγχου εξαγωγών σε κατηγορίες, συστήματα βασιζόμενα σε συγκέντρωση πληροφοριών, αποθήκευση δεδομένων και πολυγλωσσικά εργαλεία αναζήτησης πληροφοριών στο Διαδίκτυο. Προβλέπεται ισχυρή ενοποίηση με τις σχετικές δραστηριότητες του ΚΚΕρ στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος Ευρατόμ.

Καίριας σημασίας για την ανωτέρω προσέγγιση είναι τεχνικές ανάλυσης με τηλεανίχνευση και συστήματα για την ενοποίηση και ανάλυση δεδομένων από πολλαπλές πηγές (συμπεριλαμβανομένης της γεωσκόπησης και ανοικτής πηγής)· θα χρησιμοποιηθούν για να στηρίξουν την υλοποίηση των κοινοτικών δραστηριοτήτων εξωτερικής πολιτικής, όπως αυτές που αφορούν τη διαδικασία Kimberley, και μηχανισμών για την παρακολούθηση του παράνομου εμπορίου. Οι δραστηριότητες αυτές θα συμβάλουν στην παγκόσμια διάσταση της πρωτοβουλίας GMES.

3.4.2. Σημείο 4.2 Συνεργασία στην υπηρεσία της ανάπτυξης

Αρχικώς, θα ιδρυθεί στις χώρες ΑΚΕ (Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού) ένα παρατηρητήριο για βιώσιμη ανάπτυξη και βιώσιμη περιβάλλον. Οι περιβαλλοντικές διαγνώσεις και χαρακτηριστικές κατατομές χώρας, η κατάρτιση υποθετικών εξελίξεων και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ασκούμενων πολιτικών θα αποτελέσουν τις τρεις συνιστώσες που θα εξυπηρετούνται από το σύστημα συγκέντρωσης πληροφοριών και επικοινωνίας, το οποίο αποτελεί τον πυρήνα του παρατηρητηρίου. Η παροχή μακροπρόθεσμων παρατηρήσεων πόρων και περιβαλλοντικών παραμέτρων (π.χ. για την κάλυψη γης, τη δασοκάλυψη, τις πυρκαγιές, τη βιοποικιλότητα, τις παράκτιες ζώνες, της ευπάθειας κλίματος κλπ.) θα στηρίζει αναλύσεις τάσεων. Η ανάπτυξη θα διεξαχθεί σε στενή συνεργασία με την πρωτοβουλία GMES και το πρόγραμμα παρατήρησης της Αφρικής για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το σκέλος παρακολούθησης εσοδείας σε πλανητική κλίμακα του παρατηρητηρίου θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο της ασφάλειας των τροφίμων και της κοινοτικής πρωτοβουλίας για την εκρίζωση της φτώχειας και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι ερευνητικές εργασίες θα επικεντρωθούν σε νέες μεθόδους εκτίμησης της προσφοράς και αναγκών σε τρόφιμα, σε συστήματα πληροφοριών για την ασφάλεια των τροφίμων και σε εκτιμήσεις ευπάθειας.

Τα παραδιδόμενα τελικά προϊόντα θα είναι «πελατοκεντρικά», δηλαδή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, μελετημένα κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και να είναι διαχειρίσιμα από αναπτυσσόμενες χώρες.

Θα ενισχυθεί η συνεργασία με μείζονες παράγοντες (UNEP, FAO, EUMETSAT, WFP, ESA GMES-GMFS).

Δεοντολογικές πτυχές

Κατά την υλοποίηση του παρόντος ειδικού προγράμματος και των ερευνητικών δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν στο πλαίσιό του, πρέπει να τηρούνται θεμελιώδεις δεοντολογικές αρχές. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι αρχές που απορρέουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, όπως: προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ζωής, προστασία προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικής ζωής, προστασία των ζώων και του περιβάλλοντος σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και τις νεότερες εκδόσεις των σχετικών διεθνών συμβάσεων και κωδίκων συμπεριφοράς, όπως η Δήλωση του Ελσίνκι, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική που υπεγράφη στο Oviedo στις 4 Απριλίου 1997 και τα πρόσθετα πρωτόκολλα της σύμβασης αυτής, η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η Οικουμενική Διακήρυξη της UNESCO για το Ανθρώπινο Γονιδίωμα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Βιολογικά και Τοξικά Όπλα (BTWC), η Διεθνής Συνθήκη σχετικά με τους Φυτικούς Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία και τα σχετικά ψηφίσματα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ).

Θα λαμβάνονται επίσης υπόψη οι γνώμες της Ευρωπαϊκής Ομάδας Συμβούλων για τη δεοντολογία της βιοτεχνολογίας (1991-1997) και οι γνώμες της Ευρωπαϊκής Ομάδας για τη Δεοντολογία της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών (από το 1998).

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την ποικιλομορφία των προσεγγίσεων στην Ευρώπη, οι συμμετέχοντες σε ερευνητικά έργα πρέπει να συμμορφώνονται με τις ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και δεοντολογικές διατάξεις των χωρών στις οποίες διεξάγεται η έρευνα. Εν πάση περιπτώσει, εφαρμόζονται οι εθνικές διατάξεις και δεν στηρίζεται με κοινοτική χρηματοδότηση καμία έρευνα η οποία πρόκειται να διεξαχθεί σε συγκεκριμένο κράτος μέλος ή άλλη χώρα, εφόσον αυτή απαγορεύεται στο εν λόγω κράτος μέλος ή χώρα.

Ανάλογα με την περίπτωση, οι συμμετέχοντες σε ερευνητικά έργα οφείλουν να ζητούν την έγκριση των οικείων κρατικών ή τοπικών επιτροπών δεοντολογίας πριν την έναρξη των δραστηριοτήτων E&TA. Η Επιτροπή θα προβαίνει επίσης συστηματικά σε επανεξέταση των προτάσεων με βάση δεοντολογικά κριτήρια προκειμένου για δεοντολογικώς ευαίσθητα ζητήματα ή για ζητήματα των οποίων οι δεοντολογικές πτυχές δεν έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, μπορεί να διενεργείται δεοντολογικός έλεγχος κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενός έργου.

Το πρωτόκολλο για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων που προσαρτάται στη Συνθήκη προβλέπει ότι, κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών, της έρευνας συμπεριλαμβανομένης, η Κοινότητα συνεκτιμά πλήρως τις απαιτήσεις τις σχετικές με την καλή διαβίωση των ζώων. Σύμφωνα με την οδηγία 86/609/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς¹, σε όλα τα πειράματα θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα ζώα να μην υποβάλλονται σε περιττές ταλαιπωρίες και να μην υποφέρουν· να χρησιμοποιείται ο ελάχιστος δυνατός αριθμός ζώων· να χρησιμοποιούνται ζώα με το χαμηλότερο βαθμό νευροφυσιολογικής ευαισθησίας· και να τους προξενείται ο ελάχιστος δυνατός πόνος, ταλαιπωρία, καταπόνηση ή μόνιμη βλάβη. Η τροποποίηση της γενετικής κληρονομιάς ζώων και η κλωνοποίηση ζώων μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον οι σκοποί αιτιολογούνται από δεοντολογικής πλευράς, και υπό συνθήκες τέτοιες ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή μεταχείριση των ζώων και να τηρούνται οι αρχές της βιοποικιλότητας.

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η Επιτροπή θα παρακολουθεί τακτικά την επιστημονική πρόοδο καθώς και τις εθνικές και διεθνείς διατάξεις προκειμένου να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές εξελίξεις.

¹ EE L 358, 18.12.1986, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE L 230, 16.9.2003, σ. 32).